

Inuiaqatigiinni naligiinnerulernissaq pillugu inuiaqatigiittut naleqartitat suut tunngavilugit Nunatta ineriartortinnissaanik Inatsisartuni oqallisissiatut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortaqaq Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Akissuteqaat

(Naalakkersuisut Siulittaasuut)

Naalakkersuisuniit apeqquteqaat aallaavigalugit oqallinnissamut imatut oqaaseqaateqassaaqut:

Naalakkersuisut isumaqarput ataatsimoorluni inuiaqatigiittut naleqartitat pillugit siunnersuut Sara Olsvig-imit, Inuit Ataqatigiinneersumit, saqqummiunneqartoq pingaartumik Inatsisartunut ilaasortanut partiinullu saaffiginnissutaasoq. Taamaammat Naalakkersuisut oqaaseqaataat tassunga naleqqussagaapput.

Naalakkersuisut annertunerusutigut tamakkiisumillu siunnersuummi oqaatigineqartut isumaqatigisinnaavaat, tassani pineqarmata naleqartitat soorlu ilinniartitaanikkut inuttullu ineriartornikkut naligiinnerulerneq, isumaginninnikkut isumassuineq, nammaqatigiinneq aamma tamat oqartussaaqataanerat. Isummersortarnerit naleqartitalu taamaattut Inatsisartuni naalakkersuinikkut suleqatigiiffinit tamanit atorpeqakkajuttarput, soorluttaaq naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissummi atuuttumi Naalakkersuisut sulinerannut tunngavigineqartumi assersuutigalugu takoqqinneqarsinnaasut.

Siumup, Demokraatit Atassutillu akornanni naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissutitsinni, ”**Ataatsimoorneq – Toqqissisimaneq – Ineriartorneq**”, aammattaaq Naalakkersuisuni naalakkersuinermik suliaqarnitsinnut tunngavissatsinni inuiaqatigiinni naleqartitat allat pingaartissimavagut.

Tamakku tassaapput naleqartitat soorlu *ilumoorneq; uppernassuseqarneq; innuttaasunik peqataatitsineq; tatigeqatigiinneq; ataatsimoorneq suleqatigiinnerlu; suliffeqarfiit inuuniarnermut akisussaaqataanerat; inuunermi atugarisat pitsaanerusut; inuiaqatigiinni pissutsit allanngoranngitsut* aamma assersuutiginnarlugu, *Kalaallit Nunaanni aatsitassat tamarmik inuiaqatigiinnut iluaqutaanissaat.*

Inuiaqatigiinni naleqartitat tamatumani pineqarput qularnanngitsumik naalakkersuinikkut suleqatigiiffinit annertuumik isumaqatigineqartut, assersuutigalugu naalakkersuisooqatigiinnissamik isumaqatigiissutitsinni imaluunniit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuummi saqqummiunneqartumi pingaartitaanerat apeqqutaatinnagu.

Naalakkersuisut taamatut oqaaseqarlutik maluginiaqqorusuppaat ullumikkut tamat oqartussaaqataanerannik pingaartitat inuiaqatigiinnilu naleqartitat tamaginnit ataatsimoorlunilu isumaqataaffigineqarmata, naalakkersuinikkut sulinitsinni ataqqisatsinnik tunngavigisatsinnillu.

Inatsisartut naleqartitat tamakku pillugit oqaaseqaateqarnissamik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamut siunnersuutitut ilusilimmik akuersissuteqarnerat apeqqutaatinnagu tamatuma atuuttuaannarnissaa naatsorsuutigineqartariaqassaaq.

Kisiannili naalackersuineranut aamma tamat oqartussaaqataanerannut tunngatillugu naleqartitanut taakkuusunut isumaqatigiinnerput imatorpiaq paasineqartariaqanngilaq tamatta ataasiakkaarluta naleqartitanik ataasiakkaanik assigiimmik imaqartitsissasugut assigiimmillu pingaartitsissasugut.

Taamaammat assersuutigiinnarlugu uagut ataasiakkaarluta soorlu naligiinnermik, tamat oqartussaaqataanerannik nammaqatigiinnermillu oqariartuutaasunik qanoq paasinnittarnerput assigiinngilaq. Tamatumani apeqqutaavoq inuup inuunermik isiginnittaasia, inuup inuiaqatigiinnik isiginnittaasia aamma inuup naalackersuinikkut qanoq isummersimanera.

Tamat oqartussaaqataaneranni naleqartitanik assigiinnik assigiinngitsunik imaqartitsisarnitsinnut assersuutitut taasinaavakka ilaannikkooriarluni naalackersuinikkut isumaqatigiikkunnaartoqartarmat pissutsini aalajangersimasuni suut "tamat oqartussaanerannut tunngatillugu eqqornerunersutut" isumaqarfigineqassanersut imaluunniit iliornerunersut:

Amerlanerussuteqartut qanoq annertutigisumik ikinnerussuteqartunut mianerinnissappat, naak taasinermi ajugaasimagaluarunilluunniit? Innuttaasunik taasisitsineq suliame aalajangersimasumi tamat oqartussaaqataanerannik annertunerusumik tunngaveqassava qinikkatigut tamat oqartussaaqataaneranni inatsisiliortuni taasinermit?

Taamatuttaaq assigiinngitsorujussuusinnaavoq inuiaqatigiinni naleqartinneqartartut suunerat soorlu "inuit akornanni naligiinneq".

Anguniarsarissavarput kikkulluunniit assigiimmik inuunerminni atugaqarnissaat, imaluunniit pingaarnerrunnginnerluni uagut tamatta inuunitsinni toqqaanissatsinnut assigiinnik periarfissaqarnissarput? Apeqqutit taamaattut assigiimmik paasineqarsinnaasumik akineqarsinnaanngilat. Tamatumani apeqqutaavoq inuit ataasiakkaat inuunermik qanoq isiginnittaaseqarnerat naalackersuinikkullu pingaartitaminnik isummersortarnerat.

Taamaammat Naalackersuisut isumaqarput mianersuutigisariaqaripput ilavut allat naalackersuineranut tunngatillugu isumaannik tigusinissamut pinngitsaalisussanngorlugit oqallinnerup sangusuunnginnissaa.

Tamat oqartussaaqataanerannik tunngaveqarneq qularutiginiarneqalersinniarneqassanngilaq, tassa inuit ataasiakkaarlutik peqatigiillutilluunniit tamarmik namminneq killilersugaanatik isummersorsinnaanerminnut namminerisaminnillu naleqartitaqarnissaminnut pisinnaatitaanerat killilersorneqassanngimmat, tassa allat taamatuttaaq pisinnaatitaaffii kiffaangissuseqarnerallu ataqqigallartillugit.

Taamatut tunngaveqarneq ilaasa erseqqissarnikuuvaat imatut oqaasertalerlugu: "Oqaatigisatit tamaasa isumaqatiginngilakka, kisiannili killissara tikillugu taakku oqaatiginissaannut pigin-naatitaanerit illersortuassavara".

Tamat oqartussaaqataanerannut ataatsimiititaliaq danskit naalackersuisuisa tamat oqartussaaqataanerannut saqqummiussaannut tunuliaqutaasoq 2008-meersumut taamatuttaaq oqarpoq:

”Qanorluunniit isumallit tamarmik oqaaseqarsinnaatitaassapput oqallisigineqarlutillu sunaluunniit nalilersorneqassanngilaq kukkusut”.

Naalackersuisut neriuutigaa Inatsisartunut ilaasortat partiillu Naalackersuisut oqaatigisaannik oqallinnerminni taamatullu Inatsisartut oqaaseqaateqarnissaannik siunnersuummut saqqummiunneqartumut partiit isummerniarnerannut atatillugu atugassarsisinnaassasut.

Naalackersuisut taamatut oqaaseqarlutik apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissaq qilanaaraat.